

Som on som

El gran Quimi Portet, un dels músics més valuosos del país, va patir fa mesos un incident d'aquells que, malauradament, es repeteixen tot sovint a casa nostra. Va demanar un cafè amb llet en un trajecte entre Formentera i Eivissa, amb Baleària, i el cambrer li va dir que el podia atendre en gallec, en espanyol, en anglès, en francès i, fins i tot, en italià, però que en català no. Portet ho va denunciar a la xarxa i no van faltar els comentaris que li retreien estretor de mires o que l'insultaven directament per provocar el linxament d'un pobre cambrer políglota que parlava totes les llengües menys la pròpia del lloc on treballa. La víctima, doncs, com passa tant sovint en aquestes situacions de discriminació lingüística, va passar a ser tractada de botxí i el linxament, al capdavant, el va patir el mateix Quimi Portet. Si no hi estiguéssim tan habituats, hauríem d'estar al·lucinant.

La situació es repeteix, amb variables, diverses vegades cada dia arreu del territori de parla catalana. Els qui tendim a mantenir-nos en la nostra llengua a casa nostra, quan aquesta és el català, hi estem acostumats. És d'agrair que, de tant en tant, quan la víctima és una persona pública amb ressò social, en comptes de deixar-ho córrer i atribuir l'incident a les circumstància a què un s'acaba acostumant a viure en aquest racó de món, ho denunciï.

Ara mateix, en molts bars, restaurants, botigues i oficines públiques et poden atendre en castellà, en anglès, en francès i ves a saber en quantes llengües, però sovint no ho poden fer en català, llengua en la qual, de vegades, ni tan sols t'entenen. Un cop, mentre feia cua per comprar una entrada per al CCCB, als qui hi havia al meu davant els van atendre en anglès i francès respectivament. Quan em va tocar el torn, el mateix xicot que havia respectat la llengua dels turistes que m'havien precedit, endevineu en quina llengua se'm va adreçar, a mi?

Aquesta actitud, naturalment, dona per suposat que hi ha una llengua important i poderosa, el castellà, que tots els espanyols estem obligats a dominar i, per tant, a utilitzar quan ens adrecem a algú que no coneix l'altra llengua, la feble i desgraciadeta, el català, que està molt bé com a manifestació folklòrica. Per què a Catalunya cal entendre i parlar el català si coneixem la llengua de tots els espanyols?

Per això, quan parlen del procés de normalització lingüística del català com una fase superada, quan diuen que el català gaudeix de bona salut, quan fins i tot hi ha qui s'atreveix a denunciar actituds discriminatòries del català cap al castellà, un calfred em recorre l'espina i penso que el camí que encara hem de recórrer per arribar a poder viure amb normalitat en la nostra llengua serà llarg i pesat. Molt llarg i molt pesat.